

طرح دولتی شدن پیش دبستانی ها جدی می شود؟

عدالت آموزشی یک گام به جلو

فاطمه قدیری
نایب‌رئیس گروه جامعه

نزدیک به یک سده است که موضوع «پیش دبستانی» در نظام آموزشی ایران مطرح شده، اما همچنان جایگاه آن روشن و تثبیت‌شده نیست. هر بار که صحبت از تغییر و توسعه این مقطع حساس آموزشی به میان می‌آیسد، موجی از موافقت‌ها و مخالفت‌ها به راه می‌افتد؛ گروهی آن

را کلید عدالت آموزشی و تضمین آینده نسل‌ها می‌داند و گروهی دیگر، نگران حذف نقش مهدکودک‌ها و افزایش بار مالی دولت هستند. این روزها بار دیگر مجلس با طرحی تازه، موضوع «اجباری شدن پیش دبستانی با ماهیت دولتی و غیردولتی» را به صدر اخبار آورده است؛ طرحی که به اعتقاد کارشناسان آموزشی، می‌تواند سرنوشت نظام تعلیم‌وتربیت ایران را دگرگون کند.

اهمیت این طرح از آن جهت است که به یکی از اساسی‌ترین پرسش‌های نظام آموزشی پاسخ می‌هد؛ آموزش باید از چه سنی و با چه کیفیتی آغاز

چرا پیش دبستانی مهم است؟

برای فهم اهمیت این مقطع باید نگاهی به پژوهش‌های جهانی انداخت. آزمون‌های بین‌المللی مانند تیمز (TIMSS) نشان داده‌اند کودکانی که حتی یک سال در پیش دبستانی حضور داشته‌اند، به‌طور میانگین ۳۰ نمره بهتر از همسالانی عمل کرده‌اند که این تجربه را نداشته‌اند. این تفاوت کوچک نیست؛ در یک نظام آموزشی، همین چند ده نمره می‌تواند رتبه کشوری را در رده‌بندی جهانی جابه‌جا کند. از سوی دیگر، تحقیقات عصب‌شناسی نشان داده حضور در محیط‌های یادگیری ساختارمند پیش دبستانی، حتی به رشد مغز و شکل‌گیری بهتر مهارت‌های شناختی کمک می‌کند. به همین دلیل در بسیاری از کشورها، پوشش پیش دبستانی با سیاست‌های مختلف به بالای ۹۰ درصد رسیده است. نمونه بارز آن کشور‌های اسکاندیناوی هستند؛ در دانمارک، نروژ و سوئد بیش از ۹۰ درصد کودکان از سه‌سالگی وارد مراکز پیش دبستانی می‌شوند. نتیجه چنین سرمایه‌گذاری‌ای، نظام‌های آموزشی پیشرو و شاخص‌های بالای توسعه انسانی است.

طرح جدید مجلس؛ اجباری و رایگان

با چنین پیش‌زمینه‌ای، مجلس طرحی را روی میز گذاشته‌که بر دو محور اصلی اجباری شدن پیش دبستانی برای همه کودکان پنج‌ساله و ایجاد پیش دبستانی‌های دولتی و رایگان در کنار مراکز غیردولتی استوار است. که هدف اصلی، عمومی‌سازی آموزش از سن پنج‌سالگی و رفع تبعیض آموزشی است. به بیان ساده‌تر، هیچ کودکی در کشور نباید تنها به دلیل ناتوانی مالی از این فرصت محروم شود. کارشناسان معتقدند این طرح می‌تواند شکاف طبقاتی آموزشی را تا حد زیادی کاهش دهد. همان‌طور که یک کارشناس حوزه تعلیم و تربیت توضیح می‌دهد: «وقتی یک کودک در محله مرفه تهران پیش دبستانی می‌رود و هم‌سن او در یک روستای محروم از این دوره جا می‌ماند، از همان سال اول دبستان فاصله‌ای غیرقابل جبران بین آن‌ها شکل می‌گیرد و این فاصله تا پایان تحصیل همراه آن‌ها خواهد بود.»

۳۰ نمره عقب ماندگی، ایران در رتبه ۴۷ جهان

در همین راستا محمدصادق عبداللهی، مدیر گروه آموزش‌وپرورش مرکز پژوهش‌های مجلس در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به بررسی و تصریح این موضوع پرداخت و اظهار داشت: «مجلس برای دو مسئله «اجباری شدن پیش دبستانی» و «دولتی شدن پیش دبستانی» طرحی را دنبال می‌کند. در حال حاضر، دوره پیش دبستانی در کشور ما اختیاری است؛ یعنی خانواده‌ها می‌توانند فرزند خود را به این دوره بفرستند یا نفرستند. نکته دوم این است که پیش دبستانی‌ها در حال حاضر صددرصد غیردولتی هستند و عملاً هیچ پیش دبستانی دولتی در کشور وجود ندارد. نتیجه چنین وضعیتی این است که خانواده‌هایی که از نظر اقتصادی توان مالی بیشتری دارند، می‌توانند فرزندان خود را به پیش دبستانی بفرستند و از مزایای آن بهره‌مند شوند، اما خانواده‌هایی که توان تأمین هزینه‌ها را ندارند، از این دوره بسیار مهم محروم می‌مانند.» وی در خصوص اینکه چرا این دوره اهمیت زیادی دارد، گفت: «آزمون‌های بین‌المللی را کامل تأیید نمی‌کنیم اما همین آزمون‌ها که فعلاً تنها معیار‌های در دسترس است، نشان می‌دهند حضور کودک در دوره پیش دبستانی، تأثیر چشمگیری بر آمادسازی ذهنی و روحی او برای ورود به آموزش ابتدایی دارد و عملکرد تحصیلی افرادی که ولو یک سال پیش دبستانی رفته‌اند در سال‌های بعد کاملاً متفاوت است. به عنوان نمونه، در آزمون «تیمز»، دانش آموزانی که یک سسال پیش دبستانی رفته‌اند، به‌طور متوسط ۳۰ نمره عملکرد بهتری نسبت به دانش آموزانی داشته‌اند که اصلاً پیش دبستانی نرفته‌اند. این تفاوت نمره، رقم قابل توجهی است. بر اساس همین آزمون، از میان ۵۸ کشور شرکت‌کننده، ایران در رتبه ۴۷ قرار دارد؛ یعنی ۴۶ کشور در این زمینه وضع بهتری از ما دارند. برای مقایسه، در کشورهایی مانند دانمارک، نروژ، سوئد و مجارستان، بیش از ۹۰ درصد کودکان سه سال یا بیشتر در پیش دبستانی شرکت می‌کنند. همچنین تحقیقات علمی و حتی اسکن‌های مغزی نشان داده‌اند کودکانی که در پیش دبستانی حضور داشته‌اند، رشد ذهنی و یادگیری بهتری نسبت به دیگران داشته‌اند. با این حال، ما این دوره اثرگذار را کاملاً غیردولتی اداره کرده‌ایم؛ بنابراین نتیجه این می‌شود که فرزندان خانواده‌های توانمند از این مزایا برخوردار می‌شوند، درحالی‌که کودکان خانواده‌های کم‌برخوردار یا کسانی که در مناطقی بدون پیش دبستانی زندگی می‌کنند، محروم می‌مانند.»

نرخ پوششش این دوره به حدود ۴۰ درصد سقوط کرده است. این نرخ پایین پوشش پیش دبستانی بیشترین آسیب را متوجه کودکانی کرده که در خانواده‌های کم‌درآمد یا مناطق محروم و دوزبانه زندگی می‌کنند؛ همان‌هایی که بیش از همه به آموزش اولیه نیاز دارند، اما نخستین گروهی هستند که از آن محروم می‌شوند. درست به همین دلیل است که کارشناسان و بسیاری از مسئولان بر این باورند که اجباری و رایگان شدن پیش دبستانی نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی برای تحقق عدالت آموزشی است.

شود و چه نهادهای مسئولیت آن را بر عهده دارد؟ تجربه جهانی روشن می‌گوید سرمایه‌گذاری در سال‌های آغازین کودکی، بیشترین بازدهی را برای آینده فرد و جامعه دارد. به‌طور متوسط کودکانی که حتی یک سال در پیش دبستانی حضور می‌یابند، در آزمون‌های بین‌المللی بهتر از همسالان خود ظاهر می‌شوند و از همان آغاز دبستان، با اعتمادبه‌نفس و آمادگی بیشتری وارد مسیر یادگیری می‌شوند. در ایران اما وضعیت متفاوت است. پس از تغییر سیاست‌ها در سال‌های اخیر و سپردن کامل بار پیش دبستانی به خانواده‌ها و مراکز غیردولتی،

سقوط ۲۰ درصدی پوشش پیش دبستانی

به گفته معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش‌وپرورش، «تا چند سال پیش پوشش پیش دبستانی به حدود ۶۰ درصد رسیده بود. اما تغییر سیاست‌ها در دولت قبلی و حرکت به سمت خصوصی‌سازی کامل این مقطع، نتیجه معکوس داشت و نرخ پوشش به حدود ۴۰ درصد سقوط کرد. این افت بیشتر از همه به زبان کودکان مناطق محروم و خانواده‌های کم‌برخوردار تمام شد؛ چراکه با واگذاری بار مالی به خانواده‌ها، اولین گروهی که از آموزش بازماندند، همین کودکان بودند. درحالی‌که تجربه جهانی نشان داده بیشترین بازدهی پیش دبستانی برای همین گروه‌های اجتماعی است. وقتی خانواده باید برای یک سال پیش دبستانی چندین میلیون تومان هزینه کند، طبیعی است که در شرایط تورم و فشار اقتصادی، بسیاری از خانواده‌های کم‌درآمد از خیر آن می‌گذرند. این یعنی حذف تدریجی همان کودکانی که بیشترین نیاز را دارند.»

مهدکودک‌ها از بایکوت می‌گویند، آموزش‌وپرورش از عدالت آموزشی

با وجود این توضیحات، همچنان برخی از مدیران مهدکودک‌ها نسبت به آینده خود ابراز نگرانی می‌کنند. الهه رضایی، مدیر یکی از مهد‌های کودک و از حامیان تجمع اخیر مدیران مهدکودک‌ها در مقابل مجلس، گفته است: «حدود ۷۰۰ مهدکودک در تهران فعال هستند. اگر این طرح اجرایی شود، عملاً نقش آموزشی مهدکودک‌ها از بین می‌رود و تلاش چندساله مربیان برای آموزش اولیه کودکان بی‌ثمر خواهد ماند. آموزش‌وپرورش هم در حال حاضر توانسته‌دست‌آورد چشمگیری برای دانش آموزان بزرگ‌تر داشته باشد، چه برسد به اینکه بخواهد این بخش را هم در اختیار بگیرد. این تصمیم نوعی بایکوت مهدکودک‌هاست.» با این حال، باید توجه داشت که اگر سن مناسب حضور هدفمند کودک در مهد بر این دو تا پنج سالگی بدانیم، حتی با جداسازی پنج‌ساله‌ها نیز مهد‌های کودک به‌طور کامل از رونق نخواهند افتاد. از سوی دیگر، هزینه‌های بالای مهد‌سبب شده است بسیاری از والدین شاغل در کلانشهر‌ها توان پرداخت شهریه را نداشته یا اساساً آن را ضروری ندانند. در نتیجه، بخشی از کودکان هیچ‌گاه تجربه حضور در مهد را به دست نمی‌آورند. پرسش اساسی اینجاست که آیا تصمیمات نظام آموزشی کشور باید بر اساس ظرفیت‌های موجود در پایتخت و منافع شخصی افراد گرفته شود، یا آنکه اولویت اصلی، توجه به مناطق محروم و تحقق عدالت آموزشی باشد؟ اکنون در شرایطی قرار داریم که کودکان خانواده‌های توانمند می‌توانند در بهترین مهدکودک‌ها ثبت‌نام کنند، زبان خارجی بیاموزند و مهارت‌های اجتماعی و شناختی خود را طی چند سال تقویت کنند؛ درحالی‌که کودکان خانواده‌های کم‌درآمد در شهرستان‌های کوچک، حتی یک روز هم تجربه حضور در «پیش دبستانی» ندارند. پیامد این شکاف، در همان نخستین سال دبستان آشکار می‌شود، کودک برخوردار از آموزش‌های پیش‌بینی به‌سرعت خواندن و نوشتن را می‌آموزد و کودک محروم، از همان ابتدا یک گام عقب می‌ماند. به تعبیر معاون آموزش ابتدایی: «هیچ شاخصی به اندازه پوشش پیش دبستانی نمی‌تواند میزان توسعه‌یافتگی یک کشور را توضیح دهد؛ حتی نرخ پوشش دبستانی هم اهمیت کمتری دارد.» چراکه اگر کودک بدون آمادگی وارد دبستان شود، احتمال ترک تحصیل، افت تحصیلی و بی‌انگیزگی در ادامه تحصیل چندبرابر می‌شود.

هدف، عدالت آموزشی است نه کاهش سن دبستان

عبداللهی تصریح کرد: «بر اساس بررسی‌های صورت گرفته، مجلس به دنبال راهی است تا یک سال دوره پیش دبستانی را اجباری کند و به دولت اجازه دهد برای تأسیس پیش دبستانی‌های دولتی وارد عمل شود. به این ترتیب، خانواده‌هایی که امکان ثبت‌نام در مراکز غیردولتی را ندارند، می‌توانند از مراکز دولتی استفاده کنند. اما در این میان دو سوءتفاهم ایجاد شده است. برخی تصور کرده‌اند که منظور مجلس این است که کودکان از پنج‌سالگی وارد کلاس اول ابتدایی شوند. درحالی‌که چنین چیزی درست نیست؛ مقصود این است که کودکان پنج‌ساله یک سال در پیش دبستانی حضور پیدا کنند و گروهی دیگر گمان کرده‌اند که دولتی شدن پیش دبستانی به معنای تعطیلی مراکز غیردولتی است. این نیز نادرست است؛ همان‌طور که در مقاطع ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم هم مدارس دولتی داریم و هم غیردولتی، در پیش دبستانی نیز همین تنوع وجود خواهد داشت. خانواده‌ها می‌توانند انتخاب کنند که فرزند خود را به پیش دبستانی دولتی یا غیردولتی بفرستند.»

ابلاغ اتمام

جناب آقای دکتر علیرضا تاجر به شماره ملی ۰۰۵۹۶۴۳۹۰۰ نظر به اینکه پرونده جنابعالی به علت غیبت غیر موجه در هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان سازمان انتقال خون ایران موردبررسی قرار گرفته و منجر به صدور موارد اتمام شده است و با توجه به گزارش رسیده از اداره کل انتقال خون اصفهان مبنی بر عدم دسترسی به جنابعالی، مقتضی است حداکثر تاده روز پس از درج این آگهی، جهت دریافت موارد اتمام مذکور به دفتر هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری واقع در تهران - بزرگراه شیخ فضل الله نوری - تقاطع بزرگراه شهید همت جنب برج میلاد بلوک C طبقه همکف مراجعه نمایید. بدیهی است پس از انقضای مهلت تعیین شده و عدم مراجعه جهت تسلیم دفاعیه و مدارک مربوطه وفق ماده ۱۸ آیین نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری اقدام خواهد شد.
شماره شناسه ۲۰۰۱۶۲۴
شماره م. الف ۲۲۴۹

آگهی مزایده عمومی

مقررات مربوط به مزایده و مناقصات دانشگاه عودت نخواهد شد. چنانچه برنده مزایده حاضر به انعقاد قرارداد نشود سپرده او به نفع دانشگاه ضبط خواهد گردید.

محل دریافت اسناد مزایده: خیابان کریم‌خان زند، خیابان ایرانشهر شمالی، خیابان آذرشهر، پلاک ۳۳، طبقه سوم، دفتر خدمات عمومی می‌باشد.

پاکت مهروموم شده حاوی مدارک را پس از تکمیل نمودن به آدرس: تهران - خیابان کریم‌خان زند - خیابان ایرانشهر شمالی - نش خیابان آذرشهر - پلاک ۲۳۳ - طبقه هشتم دبیرخانه محرمانه اداره کل حراست دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب تحویل و رسید دریافت نمایند. مبلغ سپرده شرکت در مزایده ۱/۵۰۰/۰۰/۰۰۰ ریال بوده که به صورت ضمانت نامه بانکی یا واریز به صورت وجه نقد به حساب شماره ۰۱۷۷۰۱۷۷۶۸۶۷۴ بانک تجارت با شناسه واریز ۴۱۹۲۰۸۶۰ به نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب به ضمیمه پیشنهاد باید تسلیم گردد.

دانشگاه در رد یا انتخاب هر یک از پیشنهادات اختیار تام داشته و هزینه آگهی در دو روزنامه بر عهده برنده مزایده می‌باشد. ضمناً شرکت در مزایده و پیشنهاددادن از مکان فوق به منزله قبول اختیارات و تکالیف موضوع قرارداد دانشگاه خواهد بود.

تلفن تماس: ۰۲۱-۸۸۸۴۰۶۰۷

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب در نظر دارد سلف‌سرویس واحد خود را جهت طبخ غذا و توزیع آن بین مجتمع‌ها، دانشکده‌ها و همچنین فروش آزاد (بیرون‌بر) به آدرس موجود در اسناد از طریق مزایده عمومی واگذار نماید.

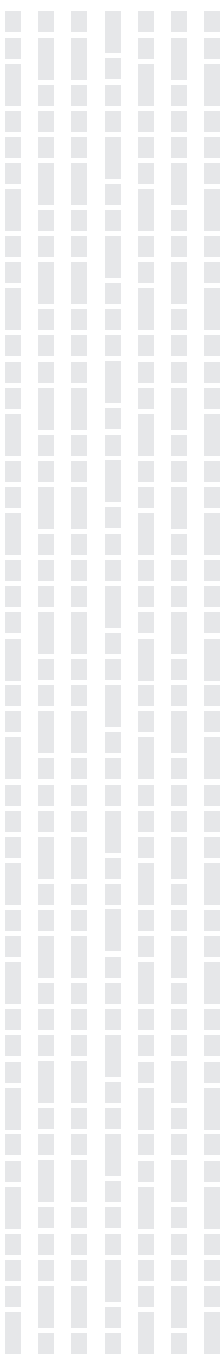
شرایط مزایده:

واریز مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال بابت خرید اسناد مزایده به حساب شماره ۰۱۷۷۰۱۷۷۶۸۶۷۴ بانک تجارت با شناسه واریز ۴۱۹۲۰۱۹۰ به نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب. به نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب.
حایری مدارک مربوط به صلاحیت پیشنهاددهنده و همچنین (ب) سپرده شرکت در مزایده و یا ضمانت‌نامه، (ج) حاوی قیمت پیشنهادی باشد و در صورت نقص مدارک لازم در پاکت (الف و ب) از بازگشایی پاکت (ج) خودداری خواهد شد.

مدت زمان دریافت اسناد مزایده، واریز وجه و تحویل اسناد تکمیل شده و پیشنهاد قیمت در پاکات در بسته و مهروموم شده از تاریخ چاپ این آگهی به مدت ۱۰ روز کاری می‌باشد. ضمناً به پیشنهادات مخدوش، مبهم و فاقد سپرده بانکی ترتیب اثر داده نمی‌شود.

ساعات بازدید از مکان فوق از روز شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۹/۰۰ صبح لغایت ۱۵/- می‌باشد.

سپرده نفرات دوم و سوم تا زمان انعقاد قرارداد با نفر اول با رعایت

فرهنگیختگان

صدای نخبگان

نگاه جوانان

FARHIKHTEGAN

سازمان آگهی های روزنامه

تلفن وفکس:

۰۲۱)۶۲۹۹۹۴۹۵

ایمیل: a66348018@gmail.com

www

WWW.FDN.IR

فرهنگیختگان

FARHIKHTEGANDAILY